Dagbladet

Stiftet 1869
Utgitt av AS Dagbladet, PB 1184 Sentrum, 0107 Oslo
Tlf. 22 31 06 00. Trykk: KS AS Dagblad-Trykk
Ansvarlig redaktør:
HARALD STANGHELLE
Politisk redaktør: John O. Egeland
Nyhetsredaktør: Esten O. Sæther
Redaktører: Hege Duckert, Ove Monsen, Marianne Mowinckel (konst.)
Adm. direktør: Cato Hellesjø

Studentlitteratur 1994 kupasjonshistorie, 2014

Historisk blindspor

■■ Har Dagbladet tapt sin historiske bevissthet om nazismen og jødeforfølgelsene? Det hevder førsteamanuensis Odd-Bjørn Fure i et kampskrift der han heftig kritiserer Dagbladet for å ha trykt artikler av historikeren Hans Fredrik Dahl. I det ytre gjelder saken i særlig grad vurderingen av den pro-nazistiske, britiske historikeren David Irvings faglige troverdighet. Men dette handler like mye om å lære av, og bruke, kunnskapene og erfaringene fra det nazistiske voldsherredømmet. Historien angår oss alle, og er for viktig til å overlates historikerne alene.

■ Dagbladets holdning til nazisme og antisemittisme har vært klar og konsekvent helt siden 30-tallet. Ingenting i denne tradisjonen er endret. Det går en direkte linje herfra og til dagens kamp mot rasisme, fremmedfrykt, religiøs fundamentalisme og nasjonalisme på etnisk grunnlag.

■■ Vi har liten forståelse for den sentrale plassen Hans Fredrik Dahl har gitt David Irving i nazi-forskningen. Irvings autoritære politiske standpunkter representerer i seg selv et brudd med grunnlaget for uavhengig forskning. Vi kan ikke tro på Irving som kildekritiker når han benekter gasskamrenes eksistens. Derfor er det en fare for at debatten om hans troverdighet kan komme til å stå i veien for noe som er langt viktigere: Fornyelse og utvikling av våre kunnskaper om okkupasjonen og nazismen. Historisk nytenkning skal og må forekomme kontinuerlig – i takt med påfyll av ny kunnskap.

■■ Odd-Bjørn Fure hevder at Dagbladet har bevist sitt forfall ved å åpne for Irving-debatten. Han mener åpenbart at knebelen burde vært tatt fram, og besværer seg ellers over at Norge er et for lite land til å holde seg med det han kaller kvalitetsaviser. Det er denne typen akademisk elitisme og alminnelige kulturpessimisme som står i veien for en fruktbar og bred debatt om sentrale historiske spørsmål. For selvfølgelig er det slik at ny kunnskap og ny forståelse bare kan vinnes gjennom åpenhet, kildekritikk og meninger som brytes.

Kenya – igjen

■■ Hundrevis av kenyanske studenter fortsatte i går sine demonstrasjoner i Nairobi annen dag på rad i protest mot drapet på studentlederen Solomon Murili. Han ble funnet død på sin hybel søndag morgen. Politiet hevder at han omkom i brann, sier uavhengige leger at han var drept før brannen ble påsatt. De konstaterte et stort hull i kraniet. Han døde etter alt å dømme fordi han gjenkjente en politimann som i fjor deltok i torturen av ham etter at han var kidnappet av det kenyanske sikkerhetspoliti.

■■ Igjen er den kenyanske diktator Danial arap Moi og hans regime i verdens søkelys på grunn av drap og vold. Studentene som protesterer utenfor Mois kontor krever rettferdighet. Det får de ikke før diktatoren er fjernet.

På tur

■■ Jagland liker best å gå fjelltur på Hardangervidda, sier han.

■■ Men nå har han vært ute på viddene lenger enn han liker.

Fredag legg regjeringa fram meldinga om innvandrarar og deira situasjon, men dokumentet handlar om heile det norske samfunnet i åra framover.

Innvandring og det fleirkulturelle Noreg

NOREG er eit fleirkulturelt samfunn. Foto: NTB

Noreg er eit fleirkulturelt samfunn, anten vi likar det eller ikkje. Dette opnar mange nye vegar til kunnskap, men gjev oss også utfordringar som vi må ta fatt i. Integrering i eit fleirkulturelt samfunn stiller krav om tilpassing til både majoritet og minoritetar. Vi ønskjer ikkje eit samfunn der ulike grupper lever i kvar si «bås». Dette er bakgrunnen for at regjeringa på fredag legg fram ei melding, som ikkje berre gjeld innvandrarar og deira situasjon, men heile det norske samfunnet i åra framover.

Meldinga legg vekt på at kulturelt mangfald er ein rikdom og ein styrke for fellesskapet.

DEBATT

Kjell Opseth
statsråd

SIDE 3

Integrering, likestilling og deltaking er naudsynt for at samfunnet skal få del i innvandrarane sine ressursar og erfaringar. Deltaking på like vilkår føreset at alle tek ansvar og gjer sine plikter. Alle innbyggjarar har rett til å hevde sine verdiar og følgje sine tradisjonar og tru, innafor ramma av norsk lov og grunnleggjande menneskeretter. Dialog og samhandling må til dersom vi vil ha eit samfunn utan djupe konfliktar. Det er ulike syn og spenningar også blant menneske med innvandrarbakgrunn. Regjeringa vil difor lytte til mange.

Det er regjeringa sitt overordna mål for integreringspolitikken at alle skal ha same sjansar, retter og plikter til å delta i samfunnet og nytte ressursane sine. For å nå dette målet, prioriterer vi tiltak på tre område:

- norskopplæring for barn, unge og vaksne
- kvalifisering for arbeidslivet
- arbeid mot rasisme og diskriminering

Språk

Gode kunnskapar i norsk språk er nøkkelen til dei fleste dørene i det norske samfunnet. Det er grunnlaget for å bli sjølvberga gjennom *arbeid*, for å ta vidare utdanning og for å delta og øve påverknad. Regjeringa vil styrke og tilpasse etter behov opplæringa i norsk for vaksne og gje tilbod om grunnskuleopplæring til ungdom utan slik utdanning. Sambandet mellom kva nye innvandrarar får i offentleg stønad og deira deltaking i kvalifiseringstiltak, skal bli tydelegare. Det skal leggjast betre til rette for aktiv rekruttering av kvalifiserte personar med innvandrarbakgrunn til offentleg sektor.

Framtida

Barn og unge er framtida for det fleirkulturelle samfunnet. Oppvekst, skulegang og familien sine levekår legg grunnlaget for deltaking. Ulike tiltak for å sikre barn og unge trygge oppvekstkår og like sjansar, særleg i einskilde storbyområde, er drøfta i meldinga, mellom anna eit forsøk med gratis korttidstilbod i barnehage for alle femåringar i ein bydel i Oslo indre aust. Elevar med dårlege norskkunnskapar skal få den første lese- og skriveopplæringa på morsmålet, ut frå prinsippet om tilpassa opplæring. Mindre ressursar til morsmålsopplæring gjev meir til styrkjing av norskopplæring og tospråkleg fagundervisning. Det skal satsast på auka rekruttering av minoritetsspråklege elevar til vidaregåande opplæring og studentar til høgre utdanning. Lærarane i Noreg må i større grad spegla det språklege og kulturelle mangfaldet i skulen. Kravet til minoritetsspråklege lærarstudentar om kunnskapar i norsk sidemål vil difor bli lempa på.

Innsats

Rasisme og diskriminering inneber at innvandrarar og andre minoritetar blir stengte ute frå deltaking, slik at dei ikkje får høve til å nytte kunnskapane sine. Innsats mot rasisme og diskriminering er difor ein føresetnad for at alle skal kunne ha like sjansar, retter og plikter. I meldinga er det fleire tiltak for å styrkje arbeidet mot rasisme og diskriminering, mellom anna gjennom forbod mot diskriminering i arbeidslivet, ei ny ordning for juridisk bistand, betre overvaking av utviklinga og informasjon om nytten av konfliktråd for å løyse kvardagskonfliktar.

Engasjement

Regjeringa legg no fram sine konkrete tiltak for drøfting i Stortinget og blant folk. Skal vi makte utfordringane i det fleirkulturelle Noreg, må kvar einskild av oss og frivillige organisasjonar vise ansvarskjensle og engasjement. Alle er med på å påverke utfallet, gjennom demokratiske prosessar og i vårt daglige virke. Som statsråd vil eg gjere mitt for å løyse dei problema vi møter. Samstundes ventar eg at alle innvandrarar bidrar aktivt. Utan deira innsats vil vi ikkje kunne sikre at vi i framtida får eit samfunn som tek vare på og inkluderar alle, utan omsyn til hudfarge og bakgrunn.

Dagbladet for 50 år siden og 25 år siden

50. FEBRUAR 1947

Den sterke kulden i natt har igjen skrudd fast sammen, og de fleste åker er fraseet til. Forvektsveien på Kvæfjordsnesset er stor et to til langs, og kan nå: Fra Jonsfjuland meldes at råken er frosset igjen og at det er helt stille. Det ligger to båter nord for Jonsfjuland. En mindre isbryter er sendt for å hjelpe dem, men etter kulden i natt, minus 21 grader, ligger de igjen tra skrudd fast.

26. FEBRUAR 1972

Gunvor og hennes ektemann – begge i tiårsåra – er nygifte. Men de får ikke lov til å bo sammen. De har leilighet, god utdannelse, og sikker inntekt, men han får ikke lov til å bo i leiligheten eller i landet forøvrig. Grunnen er at han er tilending. – Det er ikke noe utgangskort til Norge å være gift med norsk statsborger, sier sjefen for Statens utlendingskontor, A. E. Jørnandstad.

(Bergens Tid. 11.2.1)